

ser lingua non é fácil

Portugal

Portugal, 1580 - 1640.

En 1580 Filipe II coróase monarca portugués co apoio da nobreza e a burguesía iniciando a Unión Ibérica que dura 60 anos.

O facto de a corte real estar en Castela ben como o maior peso económico e político de esta, crea nas elites portuguesas unha diglosia que se traduce no uso do castelán en grande parte das obras literarias e ensaísticas deste período.

Os argumentos con que se xustifica esta **diglosia** son atinxir un público mais alargado, a maior clareza do castelán e, ás veces, a pobreza do portugués.

Neste contexto algúns escritores e escritoras de Portugal senten a necesidade de se desculpar por renunciaren a súa lingua en beneficio de unha estranxeira. É o que fai Bernarda Ferreira, autora de *España Libertada*.

“Y tu mi patrio reino lusitano que de muchos de Europa eres corona, si por escribir esto en castellano he dejado tu lengua, me perdona; que es el origen de la historia hispana y quiero que mi musa, pues la entona, también a lo español vaya vestida para ser más vulgar e conocida.”

Portugal, s. XVII

Ainda que, en teoría, Portugal mantén a autonomía administrativa e os seus dominios continúan separados das posesións españolas, na práctica o poder administrativo castelán vai anulando gradualmente a autonomía lusitana.

A tentativa do Duque de Olivares de usar tropas portuguesas para abafar unha rebelión catalá acelera a revolta que, liderada por parte da nobreza, coroa João IV como rei de Portugal.

Que se tería pasado se Portugal continuase a ser gobernado desde Madrid? En opinión da estudiosa Pilar V. Cuesta:

“Arrastado durante um período de tempo mais ou menos longo, o bilinguismo diglósico teria terminado por desembocar num monolingüismo: portugués se – como se passou – Portugal recuperasse a sua independência, castelhano se fosse totalmente assimilado e se convertesse, não só administrativa como cultural e vivencialmente, em provincia espanhola.”

